

Differenciálszámítás

1. **B** Írja fel az $f(x) = x^2$ függvény az $a = 1$ és az x helyekhez tartozó különbségi hányadosát.

$$\left[\frac{f(x)-f(a)}{x-a} = \frac{x^2-1}{x-1} = \frac{(x+1)(x-1)}{x-1} = x+1 \right]$$

2. **B** Számolja ki az $f(x) = x^2$ függvény $a = -3$ helyhez tartozó differenciálhányadosát!

$$\left[D_f = R, \lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x) - f(a)}{x - a} = \lim_{x \rightarrow -3} \frac{x^2 - (-3)^2}{x - (-3)} = \lim_{x \rightarrow -3} \frac{(x-3)(x+3)}{x+3} = \lim_{x \rightarrow -3} (x-3) = -6 \right]$$

3. **B** Számolja ki az $f(x) = \sqrt{x}$ függvény $a = 4$ helyhez tartozó differenciálhányadosát!

$$\left[D_f = [0, \infty[, \lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x) - f(a)}{x - a} = \lim_{x \rightarrow 4} \frac{\sqrt{x} - \sqrt{4}}{x - 4} = \lim_{x \rightarrow 4} \frac{\sqrt{x} - 2}{(\sqrt{x} - 2)(\sqrt{x} + 2)} = \lim_{x \rightarrow 4} \frac{1}{\sqrt{x} + 2} = \frac{1}{4} \right]$$

4. Határozza meg az alábbi függvények deriváltfüggvényeit!

(a) $f(x) = 5x^4 + 3x^3 - 14x - 4$

$$[f'(x) = 5 \cdot 4x^3 + 3 \cdot 3x^2 - 14 - 0 = 20x^3 + 9x^2 - 14]$$

(b) $f(x) = 3 \cos x - 7e^x + \sqrt[5]{x^3} + 6$

$$\left[f'(x) = 3 \cdot (-\sin x) - 7 \cdot e^x + \frac{3}{5}x^{-\frac{2}{5}} + 0 = -3 \sin x - 7e^x + \frac{3}{5} \cdot \frac{1}{\sqrt[5]{x^2}} = -3 \sin x - 7e^x + \frac{3}{5\sqrt[5]{x^2}} \right]$$

(c) $f(x) = 4 \cos x + 5^x - \frac{3}{x^4} + e^3$

$$[f'(x) = 4 \cdot (-\sin x) + 5^x \cdot \ln 5 - 3 \cdot (-4)x^{-5} + 0 = -4 \cdot \sin x + 5^x \cdot \ln 5 + 12 \cdot \frac{1}{x^5} = -4 \sin x + 5^x \ln 5 + \frac{12}{x^5}]$$

(d) $f(x) = \frac{7}{\sqrt{x}} + \log_4 x + 3x - \sqrt{\pi}$

$$\left[f'(x) = 7 \cdot \left(-\frac{1}{2}\right) x^{-\frac{3}{2}} + \frac{1}{x \ln 4} + 3 - 0 = -\frac{7}{2} \cdot \frac{1}{\sqrt{x^3}} + \frac{1}{x \ln 4} + 3 = -\frac{7}{2\sqrt{x^3}} + \frac{1}{x \ln 4} + 3 \right]$$

(e) $f(x) = \sqrt[3]{x \sqrt{x \sqrt[5]{x^3}}}$

$$[f(x) = x^{\frac{3}{5}}$$

$$f'(x) = \frac{3}{5}x^{-\frac{2}{5}}]$$

(f) $f(x) = 5e^x - 4^x - \ln x - \log_2 x + e^2 - \ln 3$

$$[f'(x) = 5e^x - 4^x \cdot \ln 4 - \frac{1}{x} - \frac{1}{x \ln 2} + 0 - 0 = 5e^x - 4^x \ln 4 - \frac{1}{x} - \frac{1}{x \ln 2}]$$

5. Határozza meg az alábbi függvények deriváltfüggvényeit!

(a) **B** $f(x) = \frac{11}{x} - \frac{\sqrt{3}}{x^4} + \frac{7}{\sqrt{x}} - \frac{2}{\sqrt[7]{x^4}}$

$$[f(x) = 11x^{-1} - \sqrt{3}x^{-4} + 7x^{-\frac{1}{2}} - 2x^{-\frac{4}{7}}$$

$$f'(x) = 11 \cdot (-1)x^{-2} - \sqrt{3} \cdot (-4)x^{-5} + 7 \cdot \left(-\frac{1}{2}\right) x^{-\frac{3}{2}} - 2 \cdot \left(-\frac{4}{7}\right) x^{-\frac{11}{7}} = -\frac{11}{x^2} + \frac{4\sqrt{3}}{x^5} - \frac{7}{2\sqrt{x^3}} + \frac{8}{7\sqrt[7]{x^{11}}}]$$

- (b) **B** $f(x) = x^2\sqrt{x} - \frac{4}{x^6} + \frac{8x^3}{\sqrt[4]{x^5}}$
 $[f(x) = x^{\frac{5}{2}} - 4x^{-6} + 8x^{\frac{7}{4}}$
 $f'(x) = \frac{5}{2} \cdot x^{\frac{3}{2}} - 4 \cdot (-6)x^{-7} + 8 \cdot \frac{7}{4}x^{\frac{3}{4}} = \frac{5}{2}\sqrt{x^3} + \frac{24}{x^7} + 14\sqrt[4]{x^3}]$
- (c) **B** $f(x) = (3x^5 + 2x)(5x^3 - 7x^2)$
 $[f(x) = 15x^8 - 21x^7 + 10x^4 - 14x^3$
 $f'(x) = 120x^7 - 147x^6 + 40x^3 - 42x^2]$
- (d) **B** $f(x) = (x^2 + \sqrt[5]{x^3})(\sqrt{x} - \frac{5}{x})$
 $[f(x) = x^{\frac{5}{2}} - 5x + x^{\frac{11}{10}} - 5x^{-\frac{2}{5}}$
 $f'(x) = \frac{5}{2}x^{\frac{3}{2}} - 5 + \frac{11}{10}x^{\frac{1}{10}} - 5 \cdot (-\frac{2}{5})x^{-\frac{7}{5}} = \frac{5}{2}\sqrt{x^3} - 5 + \frac{11}{10}\sqrt[10]{x} + \frac{2}{\sqrt[5]{x^7}}]$
- (e) **B** $f(x) = \frac{3x^7 + 8x^9 - 2x^6 + 5}{x^2}$
 $[f(x) = 3x^5 + 8x^7 - 2x^4 + 5x^{-2}$
 $f'(x) = 15x^4 + 56x^6 - 8x^3 - 10x^{-3} = 56x^6 + 15x^4 - 8x^3 - \frac{10}{x^3}]$
- (f) **B** $f(x) = \frac{x^4 + \sqrt[4]{x^5} - 3}{\sqrt{x}}$
 $[f(x) = x^{\frac{7}{2}} + x^{\frac{3}{4}} - 3x^{-\frac{1}{2}}$
 $f'(x) = \frac{7}{2}x^{\frac{5}{2}} + \frac{3}{4}x^{-\frac{1}{4}} - 3 \cdot (-\frac{1}{2})x^{-\frac{3}{2}} = \frac{7}{2}\sqrt{x^5} + \frac{3}{4\sqrt[4]{x}} + \frac{3}{2\sqrt{x^3}}]$
- (g) **B** $f(x) = \frac{\sqrt{x} \sqrt[3]{x} \sqrt[5]{x}}{x^2}$
 $[f(x) = \frac{x^{\frac{21}{2}}}{x^2} = x^{-\frac{39}{2}}$
 $f'(x) = -\frac{39}{2}x^{-\frac{39}{2}} = -\frac{13}{10\sqrt[30]{x^{69}}}]$

6. Határozza meg az alábbi függvények deriváltfüggvényeit!

- (a) $f(x) = \cos x \cdot 3^x$
 $[f'(x) = -\sin x \cdot 3^x + \cos x \cdot 3^x \cdot \ln 3]$
- (b) $f(x) = \log_2 x \cdot (3x^2 + 7)$
 $[f'(x) = \frac{1}{x \cdot \ln 2} \cdot (3x^2 + 7) + \log_2 x \cdot 6x]$
- (c) $f(x) = (2x^4 + 3x - 7) \cdot \operatorname{ctg} x$
 $[f'(x) = (2 \cdot 4x^3 + 3) \cdot \operatorname{ctg} x + (2x^4 + 3x - 7) \cdot \left(-\frac{1}{\sin^2 x}\right) = (8x^3 + 3)\operatorname{ctg} x - \frac{(2x^4 + 3x - 7)}{\sin^2 x}]$
- (d) $f(x) = (3 \sin x + \sqrt{x})(\log_5 x - \operatorname{tg} x)$
 $[f'(x) = (3 \cos x + \frac{1}{2\sqrt{x}})(\log_5 x - \operatorname{tg} x) + (3 \sin x + \sqrt{x}) \left(\frac{1}{x \ln 5} - \frac{1}{\cos^2 x}\right)]$
- (e) $f(x) = \frac{\sin x}{8^x}$
 $[f'(x) = \frac{\cos x \cdot 8^x - \sin x \cdot 8^x \cdot \ln 8}{(8^x)^2} = \frac{\cos x \cdot 8^x - \sin x \cdot 8^x \cdot \ln 8}{8^{2x}}]$
- (f) $f(x) = \frac{\sin x}{4e^x + 2x}$
 $[f'(x) = \frac{\cos x \cdot (4e^x + 2x) - \sin x \cdot (4e^x + 2)}{(4e^x + 2x)^2}]$

- (g) $f(x) = \ln(x^2 + 1)$
 $\left[f'(x) = \frac{1}{x^2+1} \cdot 2x = \frac{2x}{x^2+1} \right]$
- (h) $f(x) = \sqrt[4]{x^3 + 4x}$
 $[f(x) = (x^3 + 4x)^{\frac{1}{4}}$
 $f'(x) = \frac{1}{4} \cdot (x^3 + 4x)^{-\frac{3}{4}} \cdot (3x^2 + 4) = \frac{3x^2+4}{4\sqrt[4]{(x^3+4x)^3}}]$
- (i) $f(x) = \sin(5x)$
 $[f'(x) = \cos(5x) \cdot 5]$
- (j) $f(x) = \sin x^5$
 $[f'(x) = \cos x^5 \cdot 5x^4]$
- (k) $f(x) = \sin^5 x$
 $[f'(x) = 5(\sin x)^4 \cdot \cos x = 5 \sin^4 x \cos x]$
- (l) $f(x) = (4e^x + 2x)^{10}$
 $[f'(x) = 10(4e^x + 2x)^9(4e^x + 2)]$

7. Határozza meg az alábbi függvények deriváltfüggvényeit!

- (a) **B** $f(x) = \frac{\sqrt[4]{2x+3}}{\sin x}$
 $\left[f'(x) = \frac{\frac{1}{4} \cdot (2x+3)^{-\frac{3}{4}} \cdot 2 \cdot \sin x - \sqrt[4]{2x+3} \cdot \cos x}{\sin^2 x} \right]$
- (b) **B** $f(x) = \cos^2(3x + \pi)$
 $[f'(x) = 2 \cdot \cos(3x + \pi) \cdot (-\sin(3x + \pi)) \cdot 3]$
- (c) **B** $f(x) = \sqrt[5]{\ln(4x^2 + 7)}$
 $\left[f'(x) = \frac{1}{5} \cdot (\ln(4x^2 + 7))^{-\frac{4}{5}} \cdot \frac{1}{4x^2 + 7} \cdot 8x \right]$
- (d) **B** $f(x) = 8^x \cdot \sqrt[3]{1 - 7x}$
 $\left[f'(x) = 8^x \cdot \ln 8 \cdot \sqrt[3]{1 - 7x} + 8^x \cdot \frac{1}{3} \cdot (1 - 7x)^{-\frac{2}{3}} \cdot (-7) \right]$
- (e) **B** $f(x) = \sqrt[7]{6x^2 + 3x} \cdot \operatorname{ctg}(x)$
 $\left[f'(x) = \frac{1}{7} \cdot (6x^2 + 3x)^{-\frac{6}{7}} \cdot (12x + 3) \cdot \operatorname{ctg}(x) + \sqrt[7]{6x^2 + 3x} \cdot \left(-\frac{1}{\sin^2 x} \right) \right]$
- (f) **B** $f(x) = \frac{\cos(2 + 3x)}{\sqrt[6]{x}}$
 $\left[f'(x) = \frac{-\sin(2 + 3x) \cdot 3 \cdot \sqrt[6]{x} - \cos(2 + 3x) \cdot \frac{1}{6} \cdot x^{-\frac{5}{6}}}{\sqrt[3]{x}} \right]$
- (g) **B** $f(x) = \sin(\sqrt[3]{7 - 2x})$
 $\left[f'(x) = \cos(\sqrt[3]{7 - 2x}) \cdot \frac{1}{3} \cdot (7 - 2x)^{-\frac{2}{3}} \cdot (-2) \right]$

- (h) **B** $f(x) = 4^{\cos(8x^3 - 5x^2)}$
 $\left[f'(x) = 4^{\cos(8x^3 - 5x^2)} \cdot \ln 4 \cdot (-\sin(8x^3 - 5x^2)) \cdot (24x^2 - 10x) \right]$
- (i) **B** $f(x) = \frac{\sin(x^3 + 2)}{3^x}$
 $\left[f'(x) = \frac{\cos(x^3 + 2) \cdot 3x^2 \cdot 3^x - \sin(x^3 + 2) \cdot 3^x \cdot \ln 3}{3^{2x}} \right]$
- (j) **B** $f(x) = \sin(x^4 + 2x^5) \cdot 7^x$
 $\left[f'(x) = \cos(x^4 + 2x^5) \cdot (4x^3 + 10x^4) \cdot 7^x + \sin(x^4 + 2x^5) \cdot 7^x \cdot \ln 7 \right]$
- (k) **B** $f(x) = \frac{x^2 + 9x}{e^{4x+3}}$
 $\left[f'(x) = \frac{(2x + 9) \cdot e^{4x+3} - (x^2 + 9x) \cdot e^{4x+3} \cdot 4}{(e^{4x+3})^2} \right]$
- (l) **B** $f(x) = \frac{\sqrt[9]{3x^2 + 7}}{\cos x}$
 $\left[f'(x) = \frac{\frac{1}{9} \cdot (3x^2 + 7)^{-\frac{8}{9}} \cdot 6x \cdot \cos x - \sqrt[9]{3x^2 + 7} \cdot (-\sin x)}{\cos^2 x} \right]$
- (m) **B** $f(x) = \cos(6^x \cdot x^3)$
 $\left[f'(x) = -\sin(6^x \cdot x^3) \cdot (6^x \cdot \ln 6 \cdot x^3 + 6^x \cdot 3x^2) \right]$
- (n) **B** $f(x) = \frac{x^2 \ln x}{7 - 2x}$
 $\left[f'(x) = \frac{(2x \cdot \ln x + x^2 \cdot \frac{1}{x})(7 - 2x) - x^2 \cdot \ln x \cdot (-2)}{(7 - 2x)^2} = \frac{(2x \ln x + x)(7 - 2x) + 2x^2 \ln x}{(7 - 2x)^2} \right]$
- (o) **B** $f(x) = \sqrt{3x - 2} - e^{2-x}$
 $\left[f'(x) = \frac{1}{2\sqrt{3x-2}} \cdot 3 - e^{2-x} \cdot (-1) = \frac{3}{2\sqrt{3x-2}} + e^{2-x} \right]$
- (p) **B** $f(x) = \ln\left(\frac{x+1}{x}\right)$
 $\left[f'(x) = \frac{1}{\frac{x+1}{x}} \cdot \frac{x - (x+1)}{x^2} = \frac{-1}{x(x+1)} \right]$
- (r) **B** $f(x) = \cos(4 - x) [\ln(5x) + \sqrt{6x + 1}]$
 $\left[f'(x) = -\sin(4 - x) \cdot (-1) \cdot [\ln(5x) + \sqrt{6x + 1}] + \cos(4 - x) \cdot \left(\frac{1}{5x} \cdot 5 + \frac{1}{2\sqrt{6x+1}} \cdot 6\right) \right]$
- (s) **B** $f(x) = \sqrt[3]{\frac{x}{4x^2 + 1}}$
 $\left[f'(x) = \frac{1}{3} \cdot \left(\frac{x}{4x^2 + 1}\right)^{-\frac{2}{3}} \cdot \frac{1 \cdot (4x^2 + 1) - x \cdot 8x}{(4x^2 + 1)^2} \right]$
- (t) **B** $f(x) = \operatorname{tg}\left(\frac{x-3}{5}\right)$
 $\left[f(x) = \operatorname{tg}\left(\frac{1}{5} \cdot x - \frac{3}{5}\right) \right]$
 $\left[f'(x) = \frac{1}{\cos^2\left(\frac{x-3}{5}\right)} \cdot \frac{1}{5} \right]$
- (v) **B** $f(x) = e^{\sqrt{x} \sin x}$
 $\left[f'(x) = e^{\sqrt{x} \sin x} \cdot \left(\frac{1}{2\sqrt{x}} \cdot \sin x + \sqrt{x} \cdot \cos x\right) \right]$

8. Határozza meg az alábbi függvények deriváltfüggvényeit!

- (a) **V** $f(x) = \sin(6x^4 - 4x^3 + 5) \cdot \lg x^5$

$$\left[f'(x) = \cos(6x^4 - 4x^3 + 5) \cdot (24x^3 - 12x^2) \cdot \lg x^5 + \sin(6x^4 - 4x^3 + 5) \cdot \frac{1}{x^5 \cdot \ln 10} \cdot 5x^4 \right]$$
- (b) **V** $f(x) = \frac{\sqrt[3]{4-5x}}{e^{3x}}$

$$\left[f'(x) = \frac{\frac{1}{3} \cdot (4-5x)^{-\frac{2}{3}} \cdot (-5) \cdot e^{3x} - \sqrt[3]{4-5x} \cdot e^{3x} \cdot 3}{e^{6x}} \right]$$
- (c) **V** $f(x) = \cos(\sqrt[8]{3-9x})$

$$\left[f'(x) = -\sin(\sqrt[8]{3-9x}) \cdot \frac{1}{8} \cdot (3-9x)^{-\frac{7}{8}} \cdot (-9) \right]$$
- (d) **V** $f(x) = \sin(x^4 + 2x^5) \cdot 7^{3x+2}$

$$\left[f'(x) = \cos(x^4 + 2x^5) \cdot (4x^3 + 10x^4) \cdot 7^{3x+2} + \sin(x^4 + 2x^5) \cdot 7^{3x+2} \cdot \ln 7 \cdot 3 \right]$$
- (e) **V** $f(x) = \frac{\cos(3x)}{e^{5x^2+6x}}$

$$\left[f'(x) = \frac{-\sin(3x) \cdot 3 \cdot e^{5x^2+6x} - \cos(3x) \cdot e^{5x^2+6x} \cdot (10x+6)}{(e^{5x^2+6x})^2} \right]$$
- (f) **V** $f(x) = (2-8x)^5 \cdot \operatorname{tg}(3x^2)$

$$\left[f'(x) = 5 \cdot (2-8x)^4 \cdot (-8) \cdot \operatorname{tg}(3x^2) + (2-8x)^5 \cdot \frac{1}{\cos^2(3x^2)} \cdot 6x \right]$$
- (g) **V** $f(x) = \sin\left(\frac{\log_3 x}{x^2}\right)$

$$\left[f'(x) = \cos\left(\frac{\log_3 x}{x^2}\right) \cdot \left(\frac{\frac{1}{x \cdot \ln 3} \cdot x^2 - \log_3 x \cdot 2x}{x^4}\right) \right]$$
- (h) **V** $f(x) = \cos(\sqrt[4]{-3x+10})$

$$\left[f'(x) = -\sin(\sqrt[4]{-3x+10}) \cdot \frac{1}{4} \cdot (-3x+10)^{-\frac{3}{4}} \cdot (-3) \right]$$
- (i) **V** $f(x) = \sqrt[3]{\ln(4x-5)}$

$$\left[f'(x) = \frac{1}{3} \cdot (\ln(4x-5))^{-\frac{2}{3}} \cdot \frac{1}{4x-5} \cdot 4 \right]$$

9. Adja meg az alábbi függvények x_0 helyen vett érintőinek az egyenletét!

- (a) **B** $f(x) = e^{6-5x}$, $x_0 = \frac{6}{5}$, $D(f) = R$ $[y = -5x + 7]$
- (b) **B** $f(x) = \ln(3x-1)$, $x_0 = \frac{2}{3}$, $D(f) = \left] \frac{1}{3}; \infty \right[$ $[y = 3x - 2]$
- (c) **B** $f(x) = \frac{3}{x^2}$, $x_0 = -2$, $D(f) = R \setminus \{0\}$ $[y = \frac{3}{4}x + \frac{9}{4}]$
- (d) **B** $f(x) = \sqrt{7-x} + 4$, $x_0 = 3$, $D(f) =]-\infty; 7]$ $[y = -\frac{1}{4}x + \frac{27}{4}]$

(f) **B** $f(x) = \frac{4}{x} + 5$, $x_0 = -3$, $D(f) = R \setminus \{0\}$ $[y = -\frac{4}{9}x + \frac{7}{3}]$

(g) **B** $f(x) = (-2 + 3x)^3 - 5$, $x_0 = 1$, $D(f) = R$ $[y = 9x - 13]$

(i) **B** $f(x) = \ln(x^2 - 3)$, $x_0 = 2$, $D(f) =]-\infty; -\sqrt{3}[\cup]\sqrt{3}; \infty[$ $[y = 4x - 8]$

10. Írja fel a következő hozzárendeléssel adott függvények x_0 pontjához tartozó érintőinek az egyenletét!

(a) **V** $f(x) = \frac{\sin x - 3}{\sqrt{x+1}}$, $x_0 = 0$, $D(f) =]-1; \infty[$ $[y = \frac{5}{2}x - 3]$

(b) **V** $f(x) = xe^{x-1} + 4$, $x_0 = 0$, $D(f) = R$ $[y = \frac{1}{e}x + 4]$

(c) **V** $f(x) = \frac{\sqrt{3x+3}}{x}$, $x_0 = 2$, $D(f) = [-1; \infty[\setminus \{0\}$ $[y = -\frac{1}{2}x + \frac{5}{2}]$

(d) **V** $f(x) = (2x - 1)\sin(3x) + 5$, $x_0 = 0$, $D(f) = R$ $[y = -3x + 5]$

11. **V** Hol metszi az $f(x) = x^2 - 8x + 19$ függvény $x_0 = 5$ -beli érintője az x tengelyt?
[az érintő egyenlete: $y = 2x - 6$, az x tengelyt a $(3, 0)$ koordinátájú pontban metszi]

12. **V** Hol metszi az $f(x) = \sqrt{x+3}$ függvény $x_0 = -2$ -beli érintője az x és az y tengelyeket?
[az érintő egyenlete: $y = \frac{1}{2}x + 2$, az x tengelyt a $(-4, 0)$, az y tengelyt a $(0, 2)$ koordinátájú pontban metszi]

13. **V** Írja fel az $f(x) = x^2$ függvénynek azt az érintőjét, amelyik átmegy a $Q(-1, -3)$ ponton!
[Ha $x_0 = -3$, akkor az érintő egyenlete: $y = -6x - 9$
Ha $x_0 = 1$, akkor az érintő egyenlete: $y = 2x - 1$]

14. **V** Írja fel az $f(x) = x^3 - 3x^2 + 1$ függvény $m = 9$ meredekségű érintőjének az egyenletét!
[Ha $x_0 = 3$, akkor az érintő egyenlete: $y = 9(x - 3) + 1 = 9x - 26$
Ha $x_0 = -1$, akkor az érintő egyenlete: $y = 9(x + 1) - 3 = 9x + 6$]

15. **V** Írja fel az $f(x) = \frac{2x+4}{(x-6)^2} + 7x$ függvény $m = 7$ meredekségű érintőjének az egyenletét!
[$y = 7(x + 10) - \frac{1121}{16} = 7x - \frac{1}{16}$]

16. **V** Határozza meg az $f(x) = \ln(x^2 + 6)$ függvény $5y - 2x = 10$ egyenessel párhuzamos érintőjének az egyenletét!
[Ha $x_0 = 2$, akkor az érintő egyenlete: $y = \frac{2}{5}(x - 2) + \ln 10$
Ha $x_0 = 3$, akkor az érintő egyenlete: $y = \frac{2}{5}(x - 3) + \ln 15$]

17. **V** Írja fel az $f(x) = \frac{2x-1}{2-x}$ függvény $y = 3x$ egyenessel párhuzamos érintőjének az egyenletét!
[Ha $x_0 = 1$, akkor az érintő egyenlete: $y = 3x - 2$
Ha $x_0 = 3$, akkor az érintő egyenlete: $y = 3x - 14$]

18. **V** Írja fel az $f(x) = 3x + 5 \ln x$ függvény $4x - y = 3$ egyenessel párhuzamos érintőjének az egyenletét!
[$y = 4(x - 5) + 15 + 5 \ln 5$]

19. **V** Írja fel az $f(x) = 3^{4x+6}$ függvény $-\frac{1}{\ln 3}x = 4y + \ln 3$ egyenesre merőleges érintőjének az egyenletét!
 $[y = 4(\ln 3)x - 6 \ln 3 + 1]$
20. **V** Írja fel az $f(x) = \frac{\ln(3x-5)}{x^2}$ függvény $2y - 3 + x = 0$ egyenesre merőleges érintőjének az egyenletét!
 $[y = 2x - 4 + \ln(\frac{1}{4})]$
21. **B** $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin(7x)}{5x} =$ **Megoldás:** $\frac{7}{5}$
22. **B** $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\ln x}{x^2} =$ **Megoldás:** 0
23. **B** $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{e^x}{\sqrt{x}} =$ **Megoldás:** $\lim_{x \rightarrow \infty} 2e^x \sqrt{x} = \infty$
24. **B** $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{\sin(6x-6)}{4-4x} =$ **Megoldás:** $-\frac{3}{2}$
25. **B** $\lim_{x \rightarrow -2} \frac{e^{x+2} - 1}{3x+6} =$ **Megoldás:** $\frac{1}{3}$
26. **B** $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{\sin(4-2x)}{e^{-3x+6} - 1} =$ **Megoldás:** $\frac{2}{3}$
27. **B** $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln(4x^2+1)}{\ln(1-x^2)} =$ **Megoldás:** -4
28. **B** $\lim_{x \rightarrow -1} \frac{\cos(2x+2) - x^2}{3x+3} =$ **Megoldás:** $\frac{2}{3}$
29. **B** $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\arctg(8x^2)}{3x} =$ **Megoldás:** 0
30. **B** $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x + \arcsin x}{\sin x} =$ **Megoldás:** 2
31. **B** $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{4x^2 + x}{e^x + x} =$ **Megoldás:** $\frac{8}{\infty} = 0$
32. **B** $\lim_{x \rightarrow -3} \frac{x^2 + 3x}{e^{4x+12} - 1} =$ **Megoldás:** $-\frac{3}{4}$
33. **B** $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\arcsin(7x^3)}{15x} =$ **Megoldás:** 0
34. **B** $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \cos x}{\arcsin(3x)} =$ **Megoldás:** 0

35. **B** $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{e^{4x} - 1}{x - 1} =$ *Megoldás:* ∞
36. **B** $\lim_{x \rightarrow -2} \frac{\ln(4x + 9)}{x^2 - 4x - 12} =$ *Megoldás:* $-\frac{1}{2}$
37. **B** $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\ln(6x + 3)}{8x^2 - 2x + 7} =$ *Megoldás:* 0
38. **B** $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{e^{4x-1}}{\sqrt{x+5}} =$ *Megoldás:* ∞
39. **B** $\lim_{x \rightarrow 5} \frac{\sin(x-5)}{\ln(11-2x)} =$ *Megoldás:* $-\frac{1}{2}$
40. **B** $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\arcsin(6x)}{7x} =$ *Megoldás:* $\frac{6}{7}$
41. **B** $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\cos(4x) - 1}{\ln(1+3x)} =$ *Megoldás:* 0
42. **B** $\lim_{x \rightarrow 3} \frac{\ln\left(\frac{x}{3}\right)}{x^2 - 9} =$ *Megoldás:* $\frac{1}{18}$
43. **B** $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin(2x)}{2e^{-x} - 2} =$ *Megoldás:* -1
44. **B** $\lim_{x \rightarrow 4} \frac{\sqrt{3x+4} - 4}{2x - 8} =$ *Megoldás:* $\frac{3}{16}$
45. **B,V** $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{xe^x}{-2x} =$ *Megoldás:* $-\frac{1}{2}$
46. **B,V** $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin^2 x}{\ln(1-5x)} =$ *Megoldás:* 0
47. **V** $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x - 1 - x}{x^2} =$ *Megoldás:* $\frac{1}{2}$
48. **V** $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^3 + 2}{e^{3x} + 3} =$ *Megoldás:* 0
49. **V** $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{e^{2x}}{x^2 - 4} =$ *Megoldás:* ∞
50. **V** $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\ln(x^2 + 1)}{\ln(5x^2 + 7)} =$ *Megoldás:* 1
51. **V** $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{1+8x} - \cos(3x)}{\sin(2x)} =$ *Megoldás:* 2

$$52. \quad \checkmark \quad \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\cos\left(\frac{x}{5}\right) - 10x - 1}{2e^{4x} - 2e^{-x}} = \quad \text{Megoldás: } -1$$

$$53. \quad \checkmark \quad \lim_{x \rightarrow 2} \frac{\sqrt{7x+2} - 2x}{\cos(2-x) - \frac{x}{2}} = \quad \text{Megoldás: } \frac{9}{4}$$

$$54. \quad \checkmark \quad \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \cos(6x)}{x^2} = \quad \text{Megoldás: } 18$$

$$55. \quad \checkmark \quad \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin^2 x}{1 - \cos(3x)} = \quad \text{Megoldás: } \frac{2}{9}$$

$$56. \quad \checkmark \quad \lim_{x \rightarrow 0} \frac{x - \operatorname{tg} x}{\sin x - x} = \quad \text{Megoldás: } 2; \quad \cos^2 x - 1 = (\cos x + 1)(\cos x - 1)$$

$$57. \quad \checkmark \quad \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\ln\left(1 - \frac{e}{x}\right)}{\sin\left(\frac{3}{x}\right)} = \quad \text{Megoldás: } -\frac{e}{3}; \quad \text{egyszerűsíteni } \frac{1}{x^2}\text{-tel}$$

$$58. \quad \checkmark \quad \lim_{x \rightarrow \infty} x e^{-2x} = \quad \text{Megoldás: } 0$$

$$59. \quad \checkmark \quad \lim_{x \rightarrow 0^+} x \ln x = \quad \text{Megoldás: } 0$$

$$60. \quad \checkmark \quad \lim_{x \rightarrow 0^+} \operatorname{tg} x \cdot \ln x = \quad \text{Megoldás: } 0; \quad \frac{1}{\operatorname{tg} x} = \operatorname{ctg} x$$

$$61. \quad \text{B} \quad \text{Legyen } h(x) = (x^2 - 2x)^{12}. \text{ Milyen } x\text{-re lesz } h'(x) = 0? \\ [D_f = \mathbb{R}, x = 0, x = 1, x = 2]$$

$$62. \quad \text{B} \quad \text{Legyen } h(x) = (2x^3 + 3x^2)^3. \text{ Milyen } x\text{-re lesz } h'(x) = 0? \\ [D_f = \mathbb{R}, x = -\frac{3}{2}, x = -1, x = 0]$$

$$63. \quad \checkmark \quad \text{Legyen } h(x) = \frac{2x}{x^2+1}. \text{ Milyen } x\text{-re lesz } h'(x) = 0? \\ [D_f = \mathbb{R}, x = -1, x = 1]$$

$$64. \quad \checkmark \quad \text{Legyen } h(x) = \ln^2(x^2 - 1). \text{ Milyen } x\text{-re lesz } h'(x) = 0? \\ [D_f =] - \infty, -1[\cup] 1, \infty[, x = -\sqrt{2}, x = \sqrt{2}]$$

65. Határozza meg az alábbi függvények második deriváltfüggvényét!

$$(a) \quad \text{B} \quad f(x) = -2x^3 + x^2 - 6x - 3 \\ [f'(x) = -6x^2 + 2x - 6, f''(x) = -12x + 2]$$

$$(b) \quad \checkmark \quad f(x) = x^2 \cdot \cos(2x) \\ [f'(x) = 2x \cos(2x) - 2x^2 \sin(2x), f''(x) = (2 - 4x^2) \cos(2x) - 8x \sin(2x)]$$

$$(c) \quad \checkmark \quad f(x) = x e^{-x} \\ [f''(x) = e^{-x}(x - 2)]$$

$$(d) \quad \checkmark \quad f(x) = (x^2 + 1) \sqrt[4]{x^3} \\ [f''(x) = \frac{1}{16}(77x^2 - 3)x^{-\frac{5}{4}}]$$

66. Adott a függvény első deriváltjának képlete. Vizsgálja meg a függvényt monotonitás szempontjából! Hol és milyen jellegű szélsőértéke van az függvénynek?

(a) **B** $f'(x) = x(2-x)^5(x+3)^2$, $D(f) = R$

Megoldás

$f'(x)$ zérushelyei: $-3; 0; 2$

$D(f)$	$] - \infty; -3[$	$x = -3$	$] - 3; 0[$	$x = 0$	$] 0; 2[$	$x = 2$	$] 2; \infty[$
$f'(x)$	-	0	-	0	+	0	-
$f(x)$	csökken \searrow	X	csökken \searrow	lok.min.	nő \nearrow	lok.max.	csökken \searrow

(b) **B** $f'(x) = \frac{(2x+8)^5}{(3-x)^8}$, $D(f) = R \setminus \{3\}$

Megoldás

$f'(x)$ zérushelyei: -4

$D(f)$	$] - \infty; -4[$	$x = -4$	$] - 4; 3[$	$x = 3$	$] 3; \infty[$
$f'(x)$	-	0	+	nincs ért.	+
$f(x)$	csökken \searrow	lok.min.	nő \nearrow	nincs ért.	nő \nearrow

(c) **B** $f'(x) = \frac{(x-5)^2(3x-6)^3}{x-1}$, $D(f) =]1; \infty[$

Megoldás

$f'(x)$ zérushelyei: $2; 5$

$D(f)$	$] 1; 2[$	$x = 2$	$] 2; 5[$	$x = 5$	$] 5; \infty[$
$f'(x)$	-	0	+	0	+
$f(x)$	csökken \searrow	lok.min.	nő \nearrow	X	nő \nearrow

(d) **B** $f'(x) = \frac{(x-3)^3(x+1)^4}{x^2} \cdot e^{2x+3}$, $D(f) = R \setminus \{0\}$

Megoldás

$f'(x)$ zérushelyei: $-1; 3$

$D(f)$	$] - \infty; -1[$	$x = -1$	$] - 1; 0[$	$x = 0$	$] 0; 3[$	$x = 3$	$] 3; \infty[$
$f'(x)$	-	0	-	nincs ért.	-	0	+
$f(x)$	csökken \searrow	X	csökken \searrow	nincs ért.	csökken \searrow	lok.min.	nő \nearrow

(e) **B** $f'(x) = (x-2)^2 \ln x$, $D(f) =]0; \infty[$

Megoldás

$f'(x)$ zérushelyei: $1; 2$

$D(f)$	$] 0; 1[$	$x = 1$	$] 1; 2[$	$x = 2$	$] 2; \infty[$
$f'(x)$	-	0	+	0	+
$f(x)$	csökken \searrow	lok.min.	nő \nearrow	X	nő \nearrow

67. **V** Hol van értelmezve, hol nő, hol csökken, hol és milyen jellegű szélsőértéke van az $f(x) = 2x^4 - 8x^3$ függvénynek?

Megoldás

$$D(f) = R$$

$$f'(x) = 8x^3 - 24x^2 = 8x^2(x - 3)$$

$$f'(x) \text{ zérushelyei: } 0; 3$$

$D(f)$	$] - \infty; 0[$	0	$]0; 3[$	3	$]3; \infty[$
$f'(x)$	-	0	-	0	+
$f(x)$	csökken \searrow	X	csökken \searrow	lok.min.	nő \nearrow

$$f(3) = -54$$

68. **V** Hol van értelmezve, hol nő, hol csökken, hol és milyen jellegű szélsőértéke van az $f(x) = \frac{1}{x} + \frac{1}{x^2}$ függvénynek?

Megoldás

$$D(f) = R \setminus \{0\}$$

$$f'(x) = -\frac{1}{x^2} - \frac{2}{x^3} = \frac{-x - 2}{x^3}$$

$$f'(x) \text{ zérushelyei: } -2$$

$D(f)$	$] - \infty; -2[$	-2	$] - 2; 0[$	0	$]0; \infty[$
$f'(x)$	-	0	+	nincs ért.	-
$f(x)$	csökken \searrow	lok. min	nő \nearrow	nincs ért.	csökken \searrow

$$f(-2) = -\frac{1}{4}$$

69. **V** Hol van értelmezve, hol nő, hol csökken, hol és milyen jellegű szélsőértéke van az $f(x) = 4xe^{-x^2}$ függvénynek?

Megoldás

$$D(f) = R$$

$$f'(x) = 4e^{-x^2} + 4xe^{-x^2}(-2x) = e^{-x^2}(4 - 8x^2)$$

$$f'(x) \text{ zérushelyei: } \frac{1}{\sqrt{2}}; -\frac{1}{\sqrt{2}}$$

$D(f)$	$] - \infty; -\frac{1}{\sqrt{2}}[$	$-\frac{1}{\sqrt{2}}$	$] -\frac{1}{\sqrt{2}}; \frac{1}{\sqrt{2}}[$	$\frac{1}{\sqrt{2}}$	$] \frac{1}{\sqrt{2}}; \infty[$
$f'(x)$	-	0	+	0	-
$f(x)$	csökken \searrow	lok.min.	nő \nearrow	lok.max.	csökken \searrow

$$f\left(-\frac{1}{\sqrt{2}}\right) = 4 \cdot \left(-\frac{1}{\sqrt{2}}\right) \cdot e^{-\frac{1}{2}} = -1,72$$

$$f\left(\frac{1}{\sqrt{2}}\right) = 4 \cdot \frac{1}{\sqrt{2}} \cdot e^{-\frac{1}{2}} = 1,72$$

70. **V** Hol van értelmezve, hol nő, hol csökken, hol és milyen jellegű szélsőértéke van az

$$f(x) = \frac{2-x^2}{(x-1)^2} \text{ függvénynek?}$$

Megoldás

$$D(f) = \mathbb{R} \setminus \{1\}$$

$$f'(x) = \frac{-2x(x-1)^2 - (2-x^2)2(x-1)}{(x-1)^4} = \frac{-2x(x-1) - (2-x^2)2}{(x-1)^3} = \frac{2x-4}{(x-1)^3}$$

$f'(x)$ zérushelyei: 2

$D(f)$	$] -\infty; 1[$	1	$]1; 2[$	2	$]2; \infty[$
$f'(x)$	+	nincs ért.	-	0	+
$f(x)$	nő ↗	nincs ért.	csökken ↘	lok.min.	nő ↗

$$f(2) = -2$$

71. **V** Hol van értelmezve, hol nő, hol csökken, hol és milyen jellegű szélsőértéke van az

$$f(x) = \frac{6x}{x^2+1} \text{ függvénynek?}$$

Megoldás

$$D(f) = \mathbb{R}$$

$$f'(x) = \frac{6(x^2+1) - 6x \cdot 2x}{(x^2+1)^2} = \frac{6-6x^2}{(x^2+1)^2}$$

$f'(x)$ zérushelyei: -1; 1

$D(f)$	$] -\infty; -1[$	-1	$] -1; 1[$	1	$]1; \infty[$
$f'(x)$	-	0	+	0	-
$f(x)$	csökken ↘	lok.min.	nő ↗	lok.max.	csökken ↘

$$f(-1) = -3; f(1) = 3$$

72. **V** Adja meg az $f(x) = \ln(x^2+1)^2$ függvény értelmezési tartományát! Vizsgálja meg a függvényt monotonitás szempontjából! Hol és milyen jellegű szélsőértéke van az függvénynek?

Megoldás

$$D(f) = \mathbb{R}$$

$$f'(x) = \frac{1}{(x^2+1)^2} \cdot 2(x^2+1) \cdot 2x = \frac{4x}{(x^2+1)}$$

$f'(x)$ zérushelyei: 0

$D(f)$	$] -\infty; 0[$	0	$]0; \infty[$
$f'(x)$	-	0	+
$f(x)$	csökken ↘	lok.min.	nő ↗

$$f(0) = 0$$

73. **V** Adja meg az $f(x) = x^2 e^{\frac{1}{x}}$ függvény értelmezési tartományát! Vizsgálja meg a függvényt monotonitás szempontjából! Hol és milyen jellegű szélsőértéke van a függvénynek?

Megoldás

$$D(f) = \mathbb{R} \setminus \{0\}$$

$$f'(x) = 2x \cdot e^{\frac{1}{x}} + x^2 \cdot e^{\frac{1}{x}} \cdot \left(-\frac{1}{x^2}\right) = 2xe^{\frac{1}{x}} - e^{\frac{1}{x}} = e^{\frac{1}{x}}(2x - 1)$$

$$f'(x) \text{ zérushelyei: } \frac{1}{2}$$

$D(f)$	$] -\infty; 0[$	0	$]0; \frac{1}{2}[$	$x = \frac{1}{2}$	$] \frac{1}{2}; \infty[$
$f'(x)$	-	nincs ért.	-	0	+
$f(x)$	csökken ↘	nincs ért.	csökken ↘	lok.min.	nő ↗

$$f\left(\frac{1}{2}\right) = \frac{1}{4}e^2$$

74. **V** Adja meg az $f(x) = x \ln x$ függvény értelmezési tartományát! Vizsgálja meg a függvényt monotonitás szempontjából! Hol és milyen jellegű szélsőértéke van az függvénynek?

Megoldás

$$D(f) =]0; \infty[$$

$$f'(x) = \ln x + x \cdot \frac{1}{x} = \ln x + 1$$

$$f'(x) \text{ zérushelyei: } \frac{1}{e}$$

$D(f)$	$]0; \frac{1}{e}[$	$\frac{1}{e}$	$] \frac{1}{e}; \infty[$
$f'(x)$	-	0	+
$f(x)$	csökken ↘	lok.min.	nő ↗

$$f\left(\frac{1}{e}\right) = -\frac{1}{e}$$

75. **V** Adja meg az $f(x) = x^2 \ln(x^2)$ függvény értelmezési tartományát! Vizsgálja meg a függvényt monotonitás szempontjából! Hol és milyen jellegű szélsőértéke van az függvénynek?

Megoldás

$$D(f) = \mathbb{R} \setminus \{0\}$$

$$f'(x) = 2x \cdot \ln(x^2) + x^2 \cdot \frac{1}{x^2} \cdot 2x = 2x(\ln(x^2) + 1)$$

$$f'(x) \text{ zérushelyei: } -\frac{1}{\sqrt{e}}; \frac{1}{\sqrt{e}}$$

$D(f)$	$] -\infty; -\frac{1}{\sqrt{e}}[$	$-\frac{1}{\sqrt{e}}$	$] -\frac{1}{\sqrt{e}}; 0[$	0	$]0; \frac{1}{\sqrt{e}}[$	$\frac{1}{\sqrt{e}}$	$] \frac{1}{\sqrt{e}}; \infty[$
$f'(x)$	-	0	+	nincs ért.	-	0	+
$f(x)$	csökken ↘	lok.min.	nő ↗	nincs ért.	csökken ↘	lok.min.	nő ↗

$$f\left(-\frac{1}{\sqrt{e}}\right) = -\frac{1}{e} f\left(\frac{1}{\sqrt{e}}\right) = -\frac{1}{e}$$

76. **V** Adja meg az $f(x) = \ln(-x^2 + x + 12)$ függvény értelmezési tartományát! Vizsgálja meg a függvényt monotonitás szempontjából! Hol és milyen jellegű szélsőértéke van az függvénynek?

Megoldás

$$D(f) =] - 3; 4[$$

$$f'(x) = \frac{1}{-x^2+x+12} \cdot (-2x+1) = \frac{-2x+1}{-x^2+x+12}$$

$$f'(x) \text{ zérushelyei: } \frac{1}{2}$$

$D(f)$	$] - 3; \frac{1}{2}[$	$x = \frac{1}{2}$	$] \frac{1}{2}; 4[$
$f'(x)$	+	0	-
$f(x)$	nő↗	lok.max	csökken↘

$$f\left(\frac{1}{2}\right) = \ln\left(\frac{49}{4}\right)$$

77. **V** Mekkora kell választani egy 20cm kerületű téglalap oldalait, hogy területe maximális legyen? Mekkora ez a maximális terület?
[a téglalap oldalai:5cm;5cm. A terület maximumának értéke tehát 25cm^2 .]
78. **V** Két pozitív szám összege 1. A szorzatuk maximumát keressük.
[$\frac{1}{4}$]
79. **V** Egy termék iránti keresletet a t egységár függvényében $K(t) = \frac{t}{t^2+4}$ függvény írja le. Vizsgáljuk meg, hogy milyen egységár mellett lesz a termék iránti kereslet a legnagyobb?
[A feladat szövegéből következik, hogy a termék utáni keresletet megadó függvény értelmezési tartománya csak a pozitív valós számok halmaza lehet. $t=2$]
80. **V** Két pozitív szám szorzata 100. Melyik ez a két szám, ha összegük minimális? Mekkora a minimális összeg?
[pozitív számok:10;10. Minimális összeg 20.]
81. **V** Adott egy 3 és 4 egység befogójú derékszögű háromszög. Tekintsük azokat a háromszögbe írható téglalapokat, amelyeknek egyik csúcsa a háromszög derékszöge, az ezzel szemközi csúcs pedig az átfogóra esik. A legnagyobb területű ilyen téglalaprak mekkorák az oldalai?
[a téglalap oldalai:2, $\frac{3}{2}$. A maximális terület 3 területegység.]
82. **V** Egy tó egyenes partján szeretnénk elkeríteni egy téglalap alakú telket. Ehhez 200 m drótfonat áll rendelkezésünkre. A legnagyobb területű téglalapot szeretnénk elkeríteni úgy, hogy a tó felőli oldalon nem lesz kerítés. Mekkora kell választani az oldalait, hogy területe maximális legyen?
[A partra merőleges oldal 50 m, a parttal párhuzamos oldal 100 m.]
83. **B** Az $f(x)$ függvény értelmezési tartománya $D_f = R$. Hol konkáv az $f(x)$ függvény, ha második deriváltja $f''(x) = (x+6)^5(4x-12)^8(x+2)$?

Megoldás

$$f''(x) \text{ zérushelyei: } -6; -2; 3$$

D_f	$] - \infty; -6[$	$x = -6$	$] - 6; -2[$	$x = -2$	$] - 2; 3[$	$x = 3$	$] 3; \infty[$
$f''(x)$	+	0	-	0	+	0	+
$f(x)$	konvex	infl.pont	konkáv	infl.pont	konvex	nincs infl.pont	konvex

A függvény konkáv a $] - 6; -2[$ intervallumon.

84. **B** Az $f(x)$ függvény értelmezési tartománya $D_f = R$. Hol konvex az $f(x)$ függvény, ha második deriváltja $f''(x) = (2x + 3)^2(7 - x)^3 e^{-3x}$?

Megoldás

$f''(x)$ zérushelyei: $-\frac{3}{2}; 7$

D_f	$] - \infty; -\frac{3}{2}[$	$x = -\frac{3}{2}$	$] - \frac{3}{2}; 7[$	$x = 7$	$]7; \infty[$
$f''(x)$	+	0	+	0	-
$f(x)$	konvex	nincs infl.pont	konvex	infl.pont	konkáv

A függvény konvex a $] - \infty; 7[$ intervallumon.

85. **B** Az $f(x)$ függvény értelmezési tartománya $D_f = R \setminus \{-\frac{1}{2}\}$. Hol konvex az $f(x)$ függvény, ha második deriváltja $f''(x) = \frac{(10 - x)}{(4x + 2)^6}$?

Megoldás

$f''(x)$ zérushelyei: 10

D_f	$] - \infty; -\frac{1}{2}[$	$x = -\frac{1}{2}$	$] - \frac{1}{2}; 10[$	$x = 10$	$]10; \infty[$
$f''(x)$	+	nincs ért.	+	0	-
$f(x)$	konvex	nincs ért.	konvex	infl.pont	konkáv

A függvény konvex a $] - \infty; -\frac{1}{2}[\cup] - \frac{1}{2}; 10[$ intervallumon.

86. **B** Az $f(x)$ függvény értelmezési tartománya $D_f = R$. Hol van inflexiós pontja(pontjai) az $f(x)$ függvénynek, ha második deriváltja $f''(x) = (x - 7)^6 \cdot (e^x - 1)$?

Megoldás

$f''(x)$ zérushelyei: 0; 7

$D(f)$	$] - \infty; 0[$	$x = 0$	$]0; 7[$	$x = 7$	$]7; \infty[$
$f''(x)$	-	0	+	0	+
$f(x)$	konkáv	infl. pont	konvex	nincs infl.pont	konvex

A függvénynek az $x = 0$ pontban van inflexiós pontja.

87. **B** Az $f(x)$ függvény értelmezési tartománya $D_f = R$. Hol van inflexiós pontja(pontjai) az $f(x)$ függvénynek, ha második deriváltja $f''(x) = (3 - 2x)^5 \cdot (e^x - 1)$?

Megoldás

A függvénynek az $x = 0$ és $x = 1,5$ pontokban van inflexiós pontja.

88. **B, V** Adja meg a függvény értelmezési tartományát! Határozza meg a függvény inflexiós pontját (pontjait)!

$$f(x) = x^5 - 30x^3 + 2$$

Megoldás

$$D_f = R$$

A függvénynek az $x = -3$, $x = 0$ és $x = 3$ pontokban van inflexiós pontja.

89. **B, V** Adja meg a függvény értelmezési tartományát! Határozza meg a függvény inflexiós pontját (pontjait)! Hol konvex és hol konkáv a függvény?

$$f(x) = 4x^3 + x \ln x$$

Megoldás

$$D_f =]0; \infty[$$

Nincs inflexiós pontja a függvénynek.

A függvény a $]0; \infty[$ intervallumon konvex.

90. **B, V** Adja meg a függvény értelmezési tartományát! Határozza meg a függvény inflexiós pontját (pontjait)! Hol konvex és hol konkáv a függvény?

$$f(x) = \frac{3}{2}x^3 + x - x \ln x$$

Megoldás

$$D_f =]0; \infty[$$

A függvénynek az $x = \frac{1}{3}$ pontban van inflexiós pontja.

A függvény konkáv a $]0; \frac{1}{3}[$ intervallumon és konvex az $]\frac{1}{3}; \infty[$ intervallumon.

91. **B, V** Adja meg a függvény értelmezési tartományát! Határozza meg a függvény inflexiós pontját (pontjait)! Hol konvex és hol konkáv a függvény?

$$f(x) = \ln(x^2 + 2x + 5)$$

Megoldás

$$D_f = R$$

A függvénynek az $x = -3$ és $x = 1$ pontokban van inflexiós pontja.

A függvény konkáv a $]-\infty; -3[\cup]1; \infty[$ intervallumon és konvex az $]-3; 1[$ intervallumon.

92. **B, V** Adja meg a függvény értelmezési tartományát! Határozza meg a függvény inflexiós pontjának (pontjainak) függvényértékét!

$$f(x) = e^x (x - 1)$$

Megoldás

$$D_f = \mathbb{R}, -\frac{2}{e}$$

93. **B** Hol konkáv az $f(x) = 2 - \sin(\pi x)$, $D(f) = (0; 2)$ függvény?

Megoldás

A függvény az $(1; 2)$ intervallumon konkáv.

94. **B** Hol konvex az $f(x) = 1 + \cos(\pi x)$, $D(f) = (0; 2)$ függvény?

Megoldás

A függvény az $\left(\frac{1}{2}; 2\right)$ intervallumon konvex.

95. **V** Adja meg a függvény értelmezési tartományát! Vizsgálja meg konvexitás szempontjából a függvényt! Számolja ki az inflexiós ponthoz (pontokhoz) tartozó függvényértéket!

$$f(x) = e^{x^3}$$

Megoldás

$$D_f = \mathbb{R}$$

$$f'(x) = e^{x^3} \cdot 3x^2$$

$$f''(x) = e^{x^3} \cdot 9x^4 + e^{x^3} \cdot 6x = e^{x^3}(9x^4 + 6x)$$

$$f''(x) \text{ zérushelyei: } 0; \sqrt[3]{-\frac{2}{3}} \approx -0,87$$

D_f	$] -\infty; \sqrt[3]{-\frac{2}{3}}[$	$\sqrt[3]{-\frac{2}{3}}$	$] \sqrt[3]{-\frac{2}{3}}; 0[$	0	$]0; \infty[$
$f''(x)$	+	0	-	0	+
$f(x)$	konvex	infl. pont	konkáv	infl. pont	konvex

$$f(0) = 1; f\left(\sqrt[3]{-\frac{2}{3}}\right) = e^{-\frac{2}{3}}$$

96. Hol konkáv a függvény?

$$f(x) = \ln(x^2 + 2x + 5)$$

Megoldás

97. **V** Adja meg a függvény értelmezési tartományát! Vizsgálja meg konvexitás szempontjából a függvényt! Számolja ki az inflexiós ponthoz (pontokhoz) tartozó függvényértéket!

$$f(x) = 4x^2 + \frac{2}{x}$$

Megoldás

$$D_f = \mathbb{R} \setminus \{0\}$$

$$f'(x) = 8x - \frac{2}{x^2}$$

$$f''(x) = 8 + \frac{4}{x^3}$$

$$f''(x) \text{ zérushelyei: } \sqrt[3]{-\frac{1}{2}} \approx -0,79$$

D_f	$] -\infty; \sqrt[3]{-\frac{1}{2}}[$	$\sqrt[3]{-\frac{1}{2}}$	$] \sqrt[3]{-\frac{1}{2}}; 0[$	0	$]0; \infty[$
$f''(x)$	+	0	-	nincs ért.	+
$f(x)$	konvex	infl. pont	konkáv	nincs ért.	konvex

$$f\left(\sqrt[3]{-\frac{1}{2}}\right) = 0$$

98. **V** Adja meg a függvény értelmezési tartományát! Vizsgálja meg konvexitás szempontjából a függvényt! Számolja ki az inflexiós ponthoz(pontokhoz) tartozó függvényértéket!

$$f(x) = \frac{x^2 + 1}{e^x}$$

Megoldás

$$D_f = R$$

$$f'(x) = \frac{2xe^x - (x^2 + 1)e^x}{e^{2x}} = \frac{e^x(-x^2 + 2x - 1)}{e^{2x}} = \frac{-x^2 + 2x - 1}{e^x}$$

$$f''(x) = \frac{(-2x + 2)e^x - (-x^2 + 2x - 1)e^x}{e^{2x}} = \frac{e^x(-2x + 2 + x^2 - 2x + 1)}{e^{2x}} = \frac{x^2 - 4x + 3}{e^x}$$

$$f''(x) \text{ zérushelyei: } 1; 3$$

D_f	$] -\infty; 1[$	1	$]1; 3[$	3	$]3; \infty[$
$f''(x)$	+	0	-	0	+
$f(x)$	konvex	infl. pont	konkáv	infl. pont	konvex

$$f(1) = \frac{2}{e}; f(3) = \frac{10}{e^3}$$

99. **V** Adja meg a függvény értelmezési tartományát! Vizsgálja meg konvexitás szempontjából a függvényt! Számolja ki az inflexiós ponthoz(pontokhoz) tartozó függvényértéket!

$$f(x) = x^2 + 2x - x \ln x$$

Megoldás

$$D_f =]0; \infty[$$

$$f'(x) = 2x + 2 - (\ln x + x \frac{1}{x}) = 2x + 2 - \ln x - 1$$

$$f''(x) = 2 - \frac{1}{x}$$

$$f''(x) \text{ zérushelyei: } \frac{1}{2}$$

D_f	$]0; \frac{1}{2}[$	$\frac{1}{2}$	$] \frac{1}{2}; \infty[$
$f''(x)$	-	0	+
$f(x)$	konkáv	infl. pont	konvex

$$f\left(\frac{1}{2}\right) = 1,597$$

100. **V** Adja meg a függvény értelmezési tartományát! Vizsgálja meg konvexitás szempontjából a függvényt! Számolja ki az inflexiós ponthoz(pontokhoz) tartozó függvényértéket!

$$f(x) = \ln(x^2 + 2x + 2)$$

Megoldás

$$D_f = R$$

$$f'(x) = \frac{1}{x^2+2x+2}(2x+2) = \frac{2x+2}{x^2+2x+2}$$

$$f''(x) = \frac{2(x^2+2x+2)-(2x+2)^2}{(x^2+2x+2)^2} = \frac{-2x^2-4x}{(x^2+2x+2)^2}$$

$$f''(x) \text{ zérushelyei: } -2; 0$$

D_f	$] -\infty; -2[$	-2	$] -2; 0[$	0	$]0; \infty[$
$f''(x)$	$-$	0	$+$	0	$-$
$f(x)$	konkáv	infl. pont	konvex	infl. pont	konkáv

$$f(-2) = \ln 2 = 0,693; f(0) = \ln 2$$

101. **V** Adja meg a függvény értelmezési tartományát! Vizsgálja meg konvexitás szempontjából a függvényt! Számolja ki az inflexiós ponthoz(pontokhoz) tartozó függvényértéket!

$$f(x) = x^2 e^{\frac{1}{x}}$$

Megoldás

$$D_f = R \setminus \{0\}$$

$$f'(x) = 2x \cdot e^{\frac{1}{x}} + x^2 \cdot e^{\frac{1}{x}} \cdot (-1)x^{-2} = 2xe^{\frac{1}{x}} - e^{\frac{1}{x}} = (2x-1)e^{\frac{1}{x}}$$

$$f''(x) = 2 \cdot e^{\frac{1}{x}} + (2x-1) \cdot e^{\frac{1}{x}} \cdot \left(-\frac{1}{x^2}\right) = e^{\frac{1}{x}} \left(2 - \frac{2x-1}{x^2}\right)$$

Az $f''(x) = 0$, ha $2 - \frac{2x-1}{x^2} = 0$, de ennek az egyenletnek nincs megoldása, így az $f(x)$ függvénynek nincs inflexiós pontja.

D_f	$] -\infty; 0[$	$x = 0$	$]0; \infty[$
$f''(x)$	$+$	nincs ért.	$+$
$f(x)$	konvex	nincs ért.	konvex

102. **V** Adja meg a függvény értelmezési tartományát! Vizsgálja meg konvexitás szempontjából a függvényt! Számolja ki az inflexiós ponthoz(pontokhoz) tartozó függvényértéket!

$$f(x) = e^x \cdot (x^2 - 5x + 6)$$

Megoldás

$$D_f = R$$

$$f'(x) = e^x \cdot (x^2 - 5x + 6) + e^x \cdot (2x - 5) = e^x \cdot (x^2 - 3x + 1)$$

$$f''(x) = e^x \cdot (x^2 - 3x + 1) + e^x \cdot (2x - 3) = e^x \cdot (x^2 - x - 2)$$

$$f''(x) \text{ zérushelyei: } -1; 2$$

D_f	$] - \infty; -1[$	$x = -1$	$] - 1; 2[$	$x = 2$	$]2; \infty[$
$f''(x)$	+	0	-	0	+
$f(x)$	konvex	infl.pont	konkáv	infl.pont	konvex

$$f(-1) = \frac{12}{e}; f(2) = 0$$

103. **B** Hol metszi az x tengelyt az $f(x) = \ln(x^2 - 3)$ függvény grafikonja?

Megoldás: -2;2

104. **B** Hol metszi az y tengelyt az $f(x) = \frac{x^3 + 2x + 1}{x^4}$ függvény grafikonja?

Megoldás: nem metszi

105. **B** Vizsgálja meg az $f(x) = xe^{-x^2}$ függvény szimmetria tulajdonságait!

Megoldás: páratlan

106. **B** Vizsgálja meg az $f(x) = x^4 - 3x^2 + 1$ függvény szimmetria tulajdonságait!

Megoldás: páros

107. **B** Adja meg a függvény értelmezési tartományát! Határozza meg az $f(x) = x^3 - x^2 + x$ függvény lokális szélsőértékét(szélsőértékeit)!

Megoldás: $D_f = R$, nincs lokális szélsőérték

108. **B** Adja meg a függvény értelmezési tartományát! Határozza meg az $f(x) = x^3 - x^2 + x$ függvény inflexiós pontját(pontjait)!

Megoldás: $D_f = R, \frac{1}{3}$

109. **B** Adja meg a függvény értelmezési tartományát! Határozza meg az $f(x) = x^4 - 2x^2 + 3$ függvény lokális szélsőértékét(szélsőértékeit)!

Megoldás: $D_f = R, -1; 0; 1$

110. **B** Adja meg a függvény értelmezési tartományát! Határozza meg az $f(x) = x^4 - 2x^2 + 3$ függvény inflexiós pontját(pontjait)!

Megoldás: $D_f = R, -\frac{1}{\sqrt{3}}, \frac{1}{\sqrt{3}}$

111. **B** Határozza meg az $f(x) = x + \frac{4}{x}$ függvény lokális minimumának függvényértékét!

Megoldás: 4

112. **B** Határozza meg az $f(x) = x + \frac{4}{x}$ függvény lokális maximumának függvényértékét!

Megoldás: -4

113. **B** Adja meg a függvény értelmezési tartományát! Határozza meg az $f(x) = \frac{6x}{x^2 + 2}$ függvény lokális szélsőértékét(szélsőértékeit)!

Megoldás: $-\sqrt{2}; \sqrt{2}$

114. **B** Milyen intervallum(ok)on nő az $f(x) = -x^3 + 12x + 1$ függvény?

Megoldás: $]-2, 2[$

115. **B** Milyen intervallum(ok)on csökken az $f(x) = -2x^3 + 6x - 4$ függvény?

Megoldás: $]-\infty, -1[$ és $]1, \infty[$

116. **B** Milyen intervallum(ok)on nő az $f(x) = \frac{-2x}{x^2 + 4}$ függvény?

Megoldás: $]-\infty, -2[$ és $]2, \infty[$

117. **B** Határozza meg az $f(x) = \frac{-2x}{x^2 + 4}$ függvény lokális minimumának függvényértékét!

Megoldás: $-0,5$

118. **B** Határozza meg az $f(x) = \frac{-2x}{x^2 + 4}$ függvény lokális maximumának függvényértékét!

Megoldás: $0,5$

119. **B** Hol konkáv az $f(x) = \frac{x^6}{30} - 8x^2$ függvény?

Megoldás: $]-2; 2[$

120. **V** Végezzen teljes függvényvizsgálatot az $f(x) = x^3 - 0,5x^4$ függvényen!

Megoldás

- $D_f = R =]-\infty; \infty[$
- $f(x)$ zérushelyei: $0; 2$ (a függvény itt metszi az x tengelyt)
y tengelyt metszi: 0
- $f(x) \neq f(-x)$ nem páros a függvény
 $-f(x) \neq f(-x)$ nem páratlan a függvény
- $\lim_{x \rightarrow -\infty} (x^3 - 0,5x^4) = -\infty$
 $\lim_{x \rightarrow \infty} (x^3 - 0,5x^4) = -\infty$
- $f'(x) = 3x^2 - 2x^3$
 $f'(x)$ zérushelyei: $0; \frac{3}{2}$

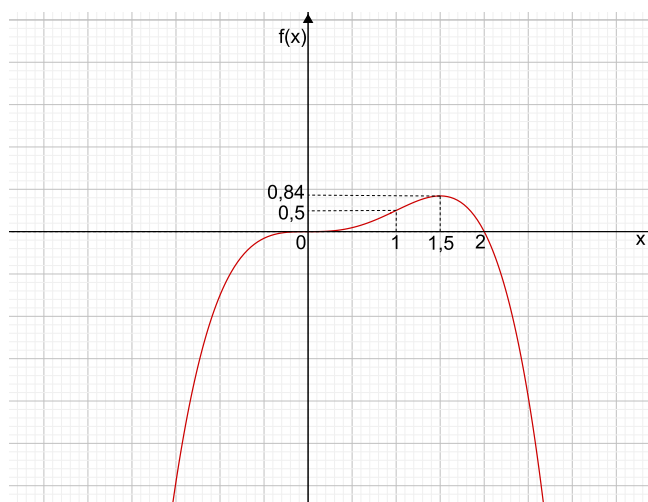
D_f	$]-\infty; 0[$	0	$]0; \frac{3}{2}[$	$\frac{3}{2}$	$]\frac{3}{2}; \infty[$
$f'(x)$	$+$	0	$+$	0	$-$
$f(x)$	mon.nő	X	mon. nő	lok.max.	mon.csökk.

$$f\left(\frac{3}{2}\right) = \frac{27}{32} \approx 0,84$$

- $f''(x) = 6x - 6x^2$
 $f''(x)$ zérushelyei: $0; 1$

D_f	$]-\infty; 0[$	0	$]0; 1[$	1	$]1; \infty[$
$f''(x)$	$-$	0	$+$	0	$-$
$f(x)$	konkáv	infl.pont	konvex	infl.pont	konkáv

$$f(0) = 0, f(1) = 0,5$$

7.

$$8. R_f =]-\infty; \frac{27}{32}]$$

121. **V** Végezzen teljes függvényvizsgálatot az $f(x) = \frac{1}{x^2 + 1}$ függvényen!

Megoldás

122. **V** Végezzen teljes függvényvizsgálatot az $f(x) = 4x^2 + \frac{1}{x}$ függvényen!

Megoldás

123. **V** Végezzen teljes függvényvizsgálatot az $f(x) = \frac{x^2 - 1}{x^3}$ függvényen!

Megoldás

$$1. D_f = R \setminus \{0\} =]-\infty; 0[\cup]0; \infty[$$

2. $f(x)$ zérushelyei: $1; -1$ (a függvény itt metszi az x tengelyt)

Az y tengelyt nem metszi a függvény, mivel nincs értelmezve az $x = 0$ pontban.

$$3. f(x) = \frac{x^2 - 1}{x^3}; f(-x) = \frac{(-x)^2 - 1}{(-x)^3} = \frac{x^2 - 1}{-x^3} = -\frac{x^2 - 1}{x^3}; -f(x) = -\frac{x^2 - 1}{x^3}$$

$f(x) \neq f(-x)$ nem páros a függvény

$-f(x) = f(-x)$ a függvény páratlan

$$4. \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2 - 1}{x^3} = 0$$

$$\lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{x^2 - 1}{x^3} = \infty$$

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{x^2 - 1}{x^3} = -\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2 - 1}{x^3} = 0$$

$$5. f'(x) = \frac{-x^4 + 3x^2}{x^6} = \frac{-x^2 + 3}{x^4}$$

$f'(x)$ zérushelyei: $-\sqrt{3} = -1,73; \sqrt{3} = 1,73$

D_f	$] -\infty; -\sqrt{3}[$	$-\sqrt{3}$	$] -\sqrt{3}; 0[$	0	$]0; \sqrt{3}[$	$\sqrt{3}$	$] \sqrt{3}; \infty[$
$f'(x)$	$-$	0	$+$	nincs ért.	$+$	0	$-$
$f(x)$	mon.csökk.	lok.min.	mon. nő	nincs ért.	mon.nő	lok.max.	mon.csökk.

$$f(-\sqrt{3}) = \frac{-2}{3\sqrt{3}} \approx -0,38$$

$$f(\sqrt{3}) = \frac{2}{3\sqrt{3}} \approx 0,38$$

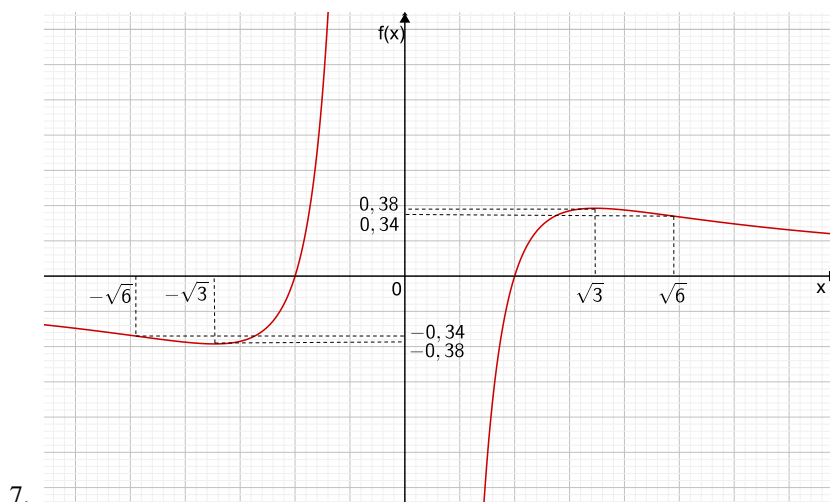
$$6. f''(x) = \frac{2x^5 - 12x^3}{x^8} = \frac{2x^2 - 12}{x^5}$$

$$f''(x) \text{ zérushelyei: } -\sqrt{6} = -2,45; \sqrt{6} = 2,45$$

D_f	$] -\infty; -\sqrt{6}[$	$-\sqrt{6}$	$] -\sqrt{6}; 0[$	0	$]0; \sqrt{6}[$	$\sqrt{6}$	$] \sqrt{6}; \infty[$
$f'(x)$	$-$	0	$+$	nincs ért.	$-$	0	$+$
$f(x)$	konkáv	infl. pont	konvex	nincs ért.	konkáv	infl. pont	konvex

$$f(-\sqrt{6}) = \frac{-5}{6\sqrt{6}} \approx -0,34$$

$$f(\sqrt{6}) = \frac{5}{6\sqrt{6}} \approx 0,34$$

7.

$$8. R_f = R$$

124. **V** Végezzen teljes függvényvizsgálatot az $f(x) = \frac{x}{4-x^2}$ függvényen!

Megoldás

125. **V** Végezzen teljes függvényvizsgálatot az $f(x) = \frac{x^2}{x^2+4}$ függvényen!

Megoldás

$$1. D_f = R$$

2. $f(x)$ zérushelyei: 0 (a függvény itt metszi az x tengelyt)
y tengelyt metszi: $f(0) = 0$

3. $f(x) = \frac{x^2}{x^2+4}$; $f(-x) = \frac{(-x)^2}{(-x)^2+4} = \frac{x^2}{x^2+4}$; $-f(x) = -\frac{x^2}{x^2+4}$
 $f(x) = f(-x)$ a függvény páros
 $-f(x) \neq f(-x)$ a függvény nem páratlan

$$4. \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2}{x^2 + 4} = 1$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2}{x^2 + 4} = 1$$

$$5. f'(x) = \frac{8x}{(x^2+4)^2}$$

$f'(x)$ zérushelyei: 0

D_f	$] -\infty; 0[$	0	$]0; \infty[$
$f'(x)$	-	0	+
$f(x)$	mon.csökk.	lok.min.	mon. nő

$$f(0) = 0$$

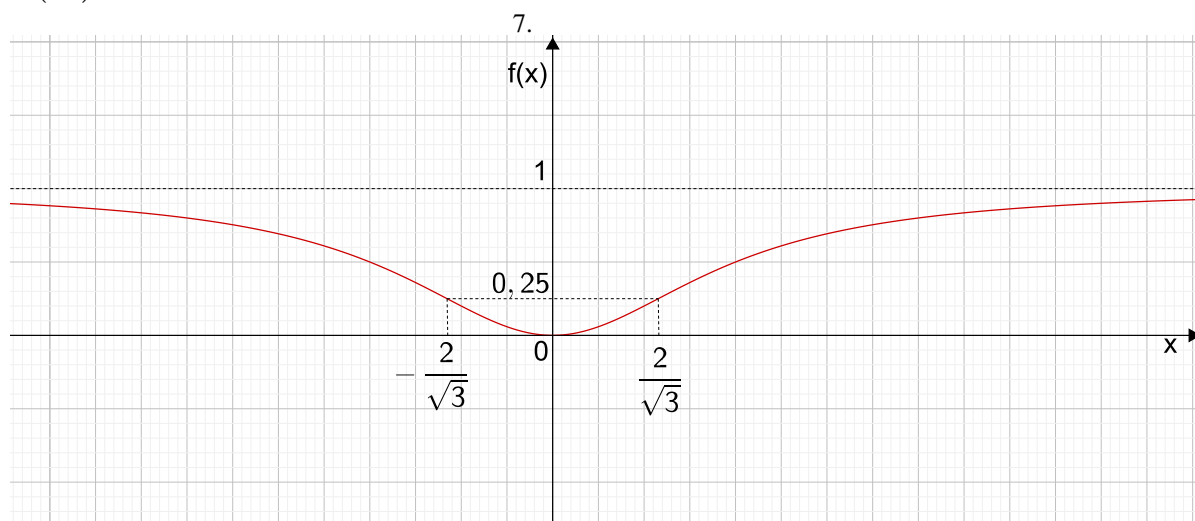
$$6. f''(x) = \frac{8 \cdot (x^2+4)^2 - 8x \cdot 2 \cdot (x^2+4) \cdot 2x}{(x^2+4)^4} = \frac{8(x^2+4)^2 - 32x^2(x^2+4)}{(x^2+4)^4} = \frac{(x^2+4)(8(x^2+4) - 32x^2)}{(x^2+4)^4} = \frac{-24x^2 + 32}{(x^2+4)^3}$$

$f''(x)$ zérushelyei: $-\frac{2}{\sqrt{3}} = -1,15; \frac{2}{\sqrt{3}} = 1,15$

D_f	$] -\infty; -\frac{2}{\sqrt{3}}[$	$-\frac{2}{\sqrt{3}}$	$] -\frac{2}{\sqrt{3}}; \frac{2}{\sqrt{3}}[$	$\frac{2}{\sqrt{3}}$	$] \frac{2}{\sqrt{3}}; \infty[$
$f'(x)$	-	0	+	0	-
$f(x)$	konkáv	infl. pont	konvex	infl. pont	konkáv

$$f\left(-\frac{2}{\sqrt{3}}\right) = \frac{1}{4} = 0,25$$

$$f\left(\frac{2}{\sqrt{3}}\right) = \frac{1}{4} = 0,25$$

$$8. R_f = [0; 1[$$

126. **V** Végezzen teljes függvényvizsgálatot az $f(x) = x^2 \ln x$ függvényen!

Megoldás

127. **V** Végezzen teljes függvényvizsgálatot az $f(x) = x^2 e^{-x}$ függvényen!

Megoldás

128. **V** Végezzen teljes függvényvizsgálatot az $f(x) = (x+3)^2 e^{-x}$ függvényen!

Megoldás

129. **V** Végezzen teljes függvényvizsgálatot az $f(x) = \frac{e^x}{x}$ függvényen!

Megoldás

130. **V** Végezzen teljes függvényvizsgálatot az $f(x) = \ln(x^2 + 4)$ függvényen!

Megoldás

131. **V** Végezzen teljes függvényvizsgálatot az $f(x) = \ln(x^2 - 1)$ függvényen!

Megoldás

132. **V** Végezzen teljes függvényvizsgálatot az $f(x) = xe^{-x^2}$ függvényen!

Megoldás